

Turkish Studies

Educational Sciences

Volume 13/27, Fall 2018, p. 489-498

DOI: 10.7827/TurkishStudies.14627

ISSN: 1308-2140

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: Kasım 2018

✓ Accepted/Kabul: Aralık 2018

✍ Referees/Hakemler: Prof. Dr. Osman İMAMOĞLU - Prof. Dr. Faruk YAMANER - Dr. Öğr. Üyesi Feyzullah KOCA - Dr. Öğr. Üyesi Egemen ERMIŞ

This article was checked by iThenticate.

BEDEN EĞİTİMİ DERSLERİNİN ÖĞRENCİLERİN SEÇİLMİŞ MOTORİK ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE ETKİSİNİN KIYASLANMASI

Ahmet ÇÖNDÜ* - Orhan Ahmet ŞENER** - Şerife ALPA***

ÖZET

Beden eğitimi vücut ve yapı fonksiyonunu geliştirmeyi, eklem ve kasların kontrolü ve dengeli bir biçimde gelişmesini sağlamayı, okul çağı sonrası iş ve sosyal faaliyetlerin süresi içinde harcanan fiziki gücü en ekonomik şekilde kullanmayı dolayısı ile organların kontrolünü ve metotlu bir biçimde hareket etmesini öğreten bir faaliyet sistemidir. Bu çalışma ilköğretim 4. ve 5. sınıfta uygulanan beden eğitimi dersinin seçilmiş motorik özellikleri üzerindeki etkisini belirlemek ve buna paralel olarak öğrenciler arasındaki farklılığın incelenmesi amacıyla yapıldı. Çalışmanın örneklem grubunu haftada 2 saat düzenli olarak beden eğitimi öğretmeni tarafından derse uygulamalı olarak katılan 35 öğrenci ve beden eğitimi derslerine sınıf öğretmenleri gözetiminde düzenli katılmayan 35 ilköğretim okulundaki toplam 70 öğrenci gönüllü olarak katıldı. Araştırmanın amacına ulaşmak için çalışmaya katılan gönüllülerin fiziksel ölçümleri ile esneklik, kol hareket hızı, denge, durarak uzun atlama, kol kuvveti, mekik ve surat gibi motorik özellikler ölçüldü. 4. ve 5. sınıflarda haftada 2 saat düzenli olarak beden eğitimi derslerini işleyen öğrenciler 5. sınıf öğrencileri ile düzenli beden eğitimi dersi işlemeyen 4. Sınıf öğrencileri arasında anlamlı farklar tespit edilmedi ($p>0,05$). Her bir sınıftaki öğrencilerde kız ve erkek arasında karşılaştırma yapıldığında 4. Sınıf kız ve erkek öğrenciler arasında vücut ağırlığı, esneklik ve denge verileri anlamlı iken erkek öğrencilerde ise mekik verilerinin anlamlı olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). 5. sınıf öğrencilerine bakıldığında ise boy ve vücut ağırlığı kız ve

* Öğr. Gör., Konya Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, E-posta: Acondu@hotmail.com

** Öğr. Gör. Dr., Konya Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, E-posta: orhansener42@hotmail.com

*** Dr. Öğr. Üyesi, KTO Karatay Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı, E-posta: serife.cinar@karatay.edu.tr

erkek öğrencilerde anlamlı bulunmuş, mekikte ise sadece erkek öğrencilerde anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$).

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, Sınıf öğretmeni, Motorik özellik

PHYSICAL EDUCATION CLASSES OF STUDENTS SELECTED COMPARISON OF THE EFFECTS ON MOTOR FEATURES

ABSTRACT

Physical education is an activity system that teaches how to move organs in a methodical manner by ensuring the bodily and structural development; how joints and muscles are developed in a controlled and balanced manner, and how the physical power that is spent during work and social activity periods after school age is used in an economic manner. This study implementation in primary grades 4 and 5 of the physical education classes selected to determine the effect on motor characteristics and accordingly was done in order to examine differences between students. The study sample group 2 hours per week on a regular basis the physical education teacher at the side of the course as a practical involved 35 students and physical education classes classroom teachers under the supervision of regularly participating 35 primary 1 and 2 in step read 70 students who volunteered to participate. Student t test was used for independent groups in comparison of groups. To achieve the purpose of their search volunteers who participated in the study with physical measurements of flexibility, arm movements, speed, balance, standing long jump, arm strength, sit-up sand speed such as motor characteristics were measured. In the 4th and 5th grades, there was no significant difference between the 5th grade students who had regular physical education courses and the 4th grade students who didn't have regular physical education courses ($p>0.05$). In the comparison of male and female students in each class, body weight, flexibility and balance data were found to be significant among male and female students in 4th grade, whereas shuttle data were found to be significant in male students ($p<0.05$). When the 5th grade students were examined, the height and body weight were found to be significant in male and female students and in the shuttle was found to be significant only in male students ($p<0.05$).

STRUCTURED ABSTRACT

1. Introduction

Humans are in constant movement while they are continuing their lives as living organisms (ALPAY, ALTUĞ, & HAZAR, 2008). Astrand stated that human organism was created for movement. Movement is defined as the change of the position of one part of the body or the body as a whole (AYTAÇ, 2003). Games constitute the most effective learning process for children and are directed or not directed for a certain purpose, may include or exclude rules, but in any way, children take part willingly and with desire. They also constitute the physical, psycho-motor,

emotional, social, mental and lingual development bases and are a part of the real life (TURGUT & YILMAZ, 2010) (TÜRKAN, 2009) (YILMAZ, 2010). Children find the opportunity of creating their own personal values by recognizing the world and acquire their true identity and know themselves in this way (KARADAĞ, KORKUT, & KESİM, 2012). There is the aim of acquiring movement skills in the very heart of the game concept. Humans need to move in order to continue a healthier and more qualified life. Physical education is the process of creating deliberate bodily, emotional, social and mental changes that are proper for the targets of the physical education by participating in physical activities (TURGUT & YILMAZ, 2010). Physical education, which is the supplementary and indispensable part of general education, is extremely important in terms of the bodily development of children based on the integrity of the organism, the development of movement skills, the development of nerve-muscle coordination, and for ensuring personal and social agreement (personality education) (BUCHER & KOENIG, 1983). Physical education is an activity system that teaches how to move organs in a methodical manner by ensuring the bodily and structural development; how joints and muscles are developed in a controlled and balanced manner, and how the physical power that is spent during work and social activity periods after school age is used in an economic manner (HAYWOOD & GETCHELL, 1989). Movement education develops the locomotor and balance skills of children. Meanwhile, this basic education also contributes to the physical fitness of children, to the perceptual-motor development, social-emotional development, and to the learning capacity development; and thus enables children to acquire new habits to spend free time activities in the best manner and in a positive way. It is necessary that the movement education programs to be applied have the quality of developing the physical fitness, perceptual motor and social-emotional properties of children (ÇAMLIYER & ÇAMLIYER, 1999). Physical Education includes basic movement knowledge and skills, translatory motion techniques, balancing movements, the movements that require controlling objects, and the combined movements in which these activities are merged. It is expected that these skills are developed in the 1st, 2nd and 3rd Grades at primary school level. This study was conducted to determine the effects of Physical Education classes applied to 10-year-old female and male students on selected motoric properties (TEMEL & AVŞAR, 2009). In this study, it was aimed to determine the effect on selected motoric characteristics of physical education courses applied to 10-year-old boys and girls.

2. Method

In the 2013-2014 academic year, a total of 70 students, 35 of which were in the 4th grade and 35 in the primary and secondary school in the province of Konya, participated in the study voluntarily. The measurements are taken with the permission of the families of the students and school principals in the study and conducted lessons in their schools. The physical measurements like heights and body weights; and motoric properties like flexibility, arm movement speed, balance, standing long jump, arm strength, sit-up and speed of the participating students were measured.

3. Findings

The parameter results are as follows according to the genders of the 4th Graders:

In male and female students; height 144.33 ± 7.59 and 142.64 ± 6.44 cm, body weight 39.79 ± 7.61 and 35.63 ± 5.00 kg, flexibility 8.90 ± 3.37 and 11.42 ± 3.10 cm, balance 6.57 ± 4.05 and 7.71 ± 4.28 min/pcs, arm movement 8.44 ± 1.5 and 8.34 ± 1.03 s, sit-up 12.14 ± 3.41 and 9.57 ± 3.95 s/pcs, speed 5.94 ± 0.52 and 5.78 ± 0.38 s, long jump 148.05 ± 17.21 and 142.29 ± 17.3 cm, hand power 26.2 ± 19.27 and 18.4 ± 16.54 seconds, respectively.

The parameter results are as follows according to the genders of the 5th Graders:

In male and female students; height 147.45 ± 5.87 and 140.93 ± 6.95 cm, body weight 42.44 ± 10.43 and 34.7 ± 4.98 kg, flexibility 8.95 ± 4.85 and 11.0 ± 3.61 cm, balance 9.0 ± 4.97 and 8.57 ± 6.58 min/pcs, arm movement 8.22 ± 1.12 and 8.43 ± 1.40 s, sit-up 11.1 ± 3.14 and 9.57 ± 4.16 s/pcs, speed 5.84 ± 0.49 and 5.99 ± 0.53 s, long jump 143.40 ± 22.05 and 141.93 ± 21.17 cm, hand power 18.01 ± 17.73 and 18.94 ± 16.27 s.

No significant differences were detected between the students who participated in the study from 4th and 5th grades and who had Physical Education classes 2 hours a week regularly (5) and the students who did not have regular Physical Education classes (4). However, at the end of the study, when the differences between the female and male students who participated in the study were considered for 4th Graders, it was determined that body weight, flexibility and balance values were significant in female students; and these values were determined to be significant in male students only at sit-up. When the 5th Graders were considered, it was determined that height and body weight values were significant in female and male students, and these values were found to be significant only for boys at sit-up.

4. Conclusions

In some previous studies, the effects of Physical Education classes included in the curricula of primary schools on the Physical development of students were investigated, and it was reported in many of these studies that the Physical Education activities did not cause any significant developments in students at the desired level. In some other studies conducted so far, analyses were made on students from different cities, and it was reported in some of these studies that one group of students was more successful when compared with the other group in physical skills. It was also reported that the reason for this was that leisure activities in Physical Education classes were better in terms of quality and quantity. In some of the previous studies conducted to compare the status in our country and in other countries, it was observed that the Physical activity levels were lower in the children in our country when compared with other countries. The reason for this was considered to be the low Physical Education class hours per week in which Physical activities were performed. As a result of a literature review, it was observed that regular physical activities contributed to the development

of children in physical, physiological, psychological, sociological, and motoric properties.

Keywords: Physical education, Classroom teacher, Motoric feature

GİRİŞ

Canlı bir varlık olan insan bulunduğu ortamda hareketlilik içerisinde olup gelişimini sürdürür (ALPAY, ALTUĞ, & HAZAR, 2008). Vücudun herhangi bir parçası yada tamamındaki değişim hareket olarak adlandırılır (AYTAÇ, 2003). Belirli bir amaca yönelik olan yada olmayan, kurallı veya kuralsız yapılan çocukların içerisinde bulunduğu fiziksel, duygusal, zihinsel ve dil gelişimini sağlayan etkili bir öğrenme sürecidir (TURGUT & YILMAZ, 2010) (TÜRKAN, 2009) (YILMAZ, 2010). Çocuk oyunla dünyayı tanıması kişisel değerlerini oluşturma, kimliğini ortaya koyma ve kendini yaşama fırsatı bulmaktadır (KARADAĞ, KORKUT, & KESİM, 2012). Sporla uğraşan öğrencilerin daha olumlu kişilik özellikleri kazanabileceği belirtilmiştir (KOCA, İMAMOĞLU, & İMAMOĞLU, 2018). Yine sporla yapan öğrencilerin liderlik özellikleri iyi derecede kabul edilmiştir (ÇETİNKAYA & İMAMOĞLU, 2018). Eğitimde önemli bir yeri olan beden eğitimi, vücudun bütünlük ilkesine dayalı olarak çocukların bedensel, hareket becerilerinin, sinir kas koordinasyon gelişiminde kişisel ve sosyal uyum sağlaması açısından son derece önemlidir (BUCHER & KOENIG, 1983). Vücut fonksiyonlarını geliştiren, kas ve eklem kontrolünü sağlayarak gelişimin dengeli bir biçimde olmasını sağlayan beden eğitimi, iş ve sosyal faaliyetlerde harcanan gücü ekonomik şekilde kullanmayı sağlar. Böylece organların kontrolü ile birlikte düzenli bir biçimde hareket etmesini sağlar (HAYWOOD & GETCHELL, 1989).

Çocukların lokomotor ve denge hareketlerinin gelişmesini beden eğitiminde verilen hareket eğitimi ile sağlar. Bununla birlikte çocuğun sadece lokomotor ve denge hareketlerinin gelişmesini değil aynı zamanda fiziksel, algısal, sosyal ve duygusal gelişimi ile birlikte serbest zamanı kullanabilme alışkanlığında kazandırılmış olur (ÇAMLIYER & ÇAMLIYER, 1999). Kondisyonel (sağlık durumu, antropometrik özellikler) özellikler, kondisyonel motorik özellikler, teknomotorik özellikler, öğrenme yeteneği, verimliliğe hazır olma durumu, duygusal özellikler, bilişsel özellikler ve sosyal faktörler sporda yetenek kavramının belirlenmesinde etkili olan faktörler olarak sayılır (İMAMOĞLU, YAMAK, ÇEBİ, & İSLAMOĞLU, 2018). Sporda potansiyel performansın erken yaşta saptanması, sporcuların doğru spora yönlendirilmesi ve optimum başarının elde edilmesine zemin hazırlayacaktır. Bunu sağlamak için de farklı branşlardaki performans kriterleri belirlenmeli, yetenek seçimi bu doğrultuda yapılmalıdır (TUTKUN, EYÜBOĞLU, & AĞAOĞLU, 2006). Gıysilerin renklerinin bile bireyler üzerinde algısal farklılıklar yarattığı belirtilmiştir (YAMANER & İMAMOĞLU, 2018). Bunun için okul öncesi ve ilkokul yaş grubundaki çocukların motor yetenekleri, genel fiziki parametreleri ve fiziki gelişimleri hakkında geniş bilgi edinebilmek için birçok teste tabi tutulmaları gerekmektedir (MENGÜTAY, 1999). Düzenli fiziksel aktivite, kas gücünü, eklem yapısını, eklem işlevini ve kemik sağlığını korumak için de önemlidir (YAMAK, İMAMOĞLU, İSLAMOĞLU, & ÇEBİ, 2018). Sporun kişiliğin oluşumu ve karakter niteliklerinin gelişiminde rol oynadığı birçok eğitimci tarafından kabul edilmektedir (ERMİŞ, ERMİŞ, & İMAMOĞLU, 2018).

İlköğretim büyümenin ve beden gelişiminin en hızlı olduğu dönemdir. İlköğretim eğitim bakımından çok fazla önem taşıdığı gibi fizyolojik gelişim devrelerini etkilemekte ve çocuğun hem fiziksel gelişiminde hemde sosyal davranışlarında çok önemli bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır (GÜLÜM, 2008). Beden eğitimi, temel hareket bilgi ve becerileri, yer değiştirme hareketleri, nesne kontrolü gerektiren hareketler ve bunların bir arada kullanıldığı birleştirilmiş hareketleri içermektedir. Bu becerilerin temelde 1., 2. Ve 3. sınıflar içinde gelişmesi beklenmektedir (TEMEL & AVŞAR, 2009). Bu çalışmada 10 yaş kız ve erkek öğrencilerine uygulanan beden eğitimi derslerinin seçilmiş motorik özellikler üzerindeki etkisini belirlemek amaçlanmıştır

YÖNTEM

Araştırmaya 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde, Konya ilinde bulunan ilkokul ve ortaokulda öğrenim gören 4. Sınıftan 35, 5. Sınıftan 35 olmak üzere toplam 70 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmada alınan ölçümler öğrencilerin ailelerinden ve okul müdürlerinden izin alınarak ders saatin içerisinde ve kendi okullarında gerçekleştirilmiştir.

VERİLERİN TOPLANMASI

Çalışmaya katılan gönüllülerin boy uzunluğu ve vücut ağırlığı gibi fiziksel ölçümler ile birlikte esneklik, kol hareket hızı, denge, durarak uzun atlama, kol kuvveti, mekik ve sürat gibi motorik özellikler ölçüldü.

Boy ve vücut ağırlığı: Gönüllülerin yaşları kimlik bilgilerine göre belirlendi. Boy ölçümleri metre ile, vücut ağırlığı ise elektronik baskül ile yapıldı. Ölçümler “cm” ve “kg” cinsinden kaydedildi.

Esneklik ölçümleri: Esneklik ölçümünde otur-eriş testi uygulandı. Test sehпасının uzunluğu 35 cm, genişliği 45 cm, yüksekliği 32 cm idi. Sehpanın üst yüzey uzunluğu 45 cm, genişliği 45 cm idi. Üst yüzey ayakların dayandığı yüzeyden 15 cm daha dışarıda idi. 0-50 cm’lik ölçüm cetveli üst yüzeyde 5’er cm’lik paralel çizgi aralıkları ile belirlenmiştir. Çocuklar yere oturtuldu. Ayak tabanı çıplak olarak test sehпасına dayandırıldı. Gövde ileri doğru eğilerek dizler bükülmeden eller vücudun önünde olacak şekilde uzanabildiği kadar öne doğru uzanarak cetvel yavaşça ileri ittirildi. En uzak noktada öne ya da geriye esnemenin 1-2 sn beklenildi. Test iki defa tekrar edildi ve en yüksek değer kaydedildi.

Kol hareket sürati: Disklere dokunma testi ile Kol hareket sürati ölçüldü. Çocuklar dominant olan elleri ile 80 cm mesafeye yerleştirilen 20 cm çapında iki A ve B plastik disklere en hızlı biçimde 30 saniyede kaç kez dokundu değerlendirildi.

Denge: Flamingo denge testi uygulandı. 50 cm uzunluğunda, 4 cm yüksekliğinde ve 3 cm genişliğinde demir kullanıldı. Öğrencinin denge demiri üzerinde bir dakika durabilmek için gerekli deneme sayısı kaydedildi.

Durarak uzun atlama testi: Öğrencilerin ayakları bitişik ve ayak parmak uçları sıçrama çizgisinin gerisinde kalacak bekletildi. Öğrenciler kolların ikisini geriye doğru sallayarak dizlerini de bükerek öne doğru uzağa atlatıldı. İki deneme yapılarak en iyi sonuç kaydedildi.

Karın kası dayanıklılığı: Mekik ile değerlendirildi. 30 saniyelik sürede mekik hareketini en hızlı şekilde yapmış olduğu sayı kaydedildi.

Sürat: Kronometre ile 30 metrelik mesafede ölçüldü.

İki defa tekrarlanan testlerden ideal olan alındı.

Verilerin analizi

Verilerin analizinde SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) paket programı kullanıldı. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov testi ile test edildi ve verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edildi. Ölçüm sonuçları ortalama (x) ve standart sapma (ss) olarak sunuldu. Grupların karşılaştırılmasında bağımsız gruplarda student t testi kullanıldı. P<0.05 değeri anlamlı kabul edildi.

BULGULAR

4. ve 5. Sınıf öğrencilerinin fiziksel ve motorik özellikleri sırası ile boy uzunluğu $143,6 \pm 7,10$ ve $144,7 \pm 7,03$ cm, vücut ağırlığı $39,128 \pm 6,92$ ve $39,25 \pm 9,34$ kg, esneklik $9,91 \pm 3,45$ ve $9,79 \pm 4,44$ cm, denge $7,03 \pm 4,12$ ve $8,82 \pm 5,60$ dk / adet, kol hareketi $8,39 \pm 1,3$ ve 8.30 ± 1.22 sn, mekik $11,11$

$\pm 3,80$ ve $10,47 \pm 3,62$ sn/adet, sürat $5,82 \pm 0,48$ ve $5,87 \pm 0,50$ sn, uzun atlama $145,74 \pm 17,26$ ve $142,79 \pm 21,38$ cm, kol kuvveti $23,09 \pm 18,37$ ve $18,37 \pm 16,88$ sn idi (Tablo 1).

Tablo 1: 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin fiziksel ve motorik özelliklerinin karşılaştırılması

Parametreler	Grup	N	x	ss	p
Boy	4, Sınıf	35	143,6	7,10	0,518
	5, Sınıf	34	144,7	7,03	0,518
Vücut ağırlığı	4, Sınıf	35	39,12	6,92	0,571
	5, Sınıf	34	39,25	9,34	0,573
Esneklik	4, Sınıf	35	9,91	3,45	0,900
	5, Sınıf	34	9,79	4,44	0,901
Denge	4, Sınıf	35	7,03	4,12	0,134
	5, Sınıf	34	8,82	5,60	0,136
Kol hareketi	4, Sınıf	35	8,39	1,30	0,756
	5, Sınıf	34	8,30	1,22	0,755
Mekik	4, Sınıf	35	11,11	3,80	0,474
	5, Sınıf	34	10,47	3,62	0,474
Sürat	4, Sınıf	35	5,82	0,48	0,707
	5, Sınıf	34	5,87	0,50	0,707
Uzun atlama	4, Sınıf	35	145,74	17,26	0,530
	5, Sınıf	34	142,79	21,38	0,532
Kol kuvveti	4, Sınıf	35	23,09	18,37	0,271
	5, Sınıf	34	18,37	16,88	0,270

4. sınıf erkek ve kız öğrencilerde cinsiyetlerine göre fiziksel ve motorik özellikleri sırası ile boy uzunluğu $144,33 \pm 7,59$ ve $142,64 \pm 6,44$ cm, vücut ağırlığı $39,79 \pm 7,61$ ve $35,63 \pm 5,00$ kg, esneklik $8,90 \pm 3,37$ ve $11,42 \pm 3,10$ cm, denge $6,57 \pm 4,05$ ve $7,71 \pm 4,28$ dk / adet, kol hareketi $8,44 \pm 1,5$ ve $8,34 \pm 1,03$ sn, mekik $12,14 \pm 3,41$ ve $9,57 \pm 3,95$ sn/adet, sürat $5,94 \pm 0,52$ ve $5,78 \pm 0,38$ sn, uzun atlama $148,05 \pm 17,21$ ve $142,29 \pm 17,3$ cm, kol kuvveti $262,11 \pm 19,27$ ve $184,89 \pm 16,54$ saniye idi (Tablo 2).

Tablo 2: 4. sınıf öğrencilerinin fiziksel ve motorik özelliklerinin karşılaştırılması

Parametreler	Grup	N	x	ss	p
Boy	Erkek	21	144,33	7,59	0,499
	Kız	14	142,64	6,44	0,485
Vücut ağırlığı	Erkek	21	39,79	7,61	0,082
	Kız	14	35,63	5,00	0,060
Esneklik	Erkek	21	8,90	3,37	0,032
	Kız	14	11,42	3,10	0,030
Denge	Erkek	21	6,57	4,05	0,430
	Kız	14	7,71	4,28	0,437
Kol hareketi	Erkek	21	8,44	1,5	0,819
	Kız	14	8,34	1,03	0,805
Mekik	Erkek	21	12,14	3,41	0,048
	Kız	14	9,57	3,95	0,058
Sürat	Erkek	21	5,94	0,52	0,355
	Kız	14	5,78	0,38	0,327
Uzun atlama	Erkek	21	148,05	17,21	0,341
	Kız	14	142,29	17,3	0,343
Kol kuvveti	Erkek	21	262,11	19,27	0,229
	Kız	14	184,89	16,54	0,215

5. sınıf erkek ve kız öğrencilerde cinsiyetlerine göre fiziksel ve motorik özellikleri sırası ile boy uzunluğu $147,45 \pm 5,87$ ve $140,93 \pm 6,95$ cm, vücut ağırlığı $42,44 \pm 10,43$ ve $34,7 \pm 4,98$ kg, esneklik

8,95 ± 4,85 ve 11,0 ± 3,61 cm, denge 9,0 ± 4,97 ve 8,57 ± 6,58 dk / adet, kol hareketi 8,22 ± 1,12 ve 8,43 ± 1,40 sn, mekik 11,1 ± 3,14 ve 9,57 ± 4,16 sn/adet, sürat 5,84 ± 0,49 ve 5,99 ± 0,53 sn, uzun atlama 143,40 ± 22,05 ve 141,93 ± 21,17 cm, kol kuvveti 180,15 ± 17,73 ve 189,48 ± 16,27 sn idi (Tablo 3).

Tablo 3: 4. sınıf öğrencilerinin fiziksel ve motorik özelliklerinin karşılaştırılması

Parametreler	Grup	N	x	ss	p
Boy	Erkek	21	147,45	5,87	0,006
	Kız	14	140,93	6,95	0,008
Vücut ağırlığı	Erkek	21	42,44	10,43	0,015
	Kız	14	34,7	4,98	0,007
Esneklik	Erkek	21	8,95	4,85	0,190
	Kız	14	11,0	3,61	0,168
Denge	Erkek	21	9,0	4,97	0,830
	Kız	14	8,57	6,58	0,839
Kol hareketi	Erkek	21	8,22	1,12	0,629
	Kız	14	8,43	1,40	0,643
Mekik	Erkek	21	11,1	3,14	0,031
	Kız	14	9,57	4,16	0,257
Sürat	Erkek	21	5,84	0,49	0,416
	Kız	14	5,99	0,53	0,423
Uzun atlama	Erkek	21	143,40	22,05	0,847
	Kız	14	141,93	21,17	0,846
Kol kuvveti	Erkek	21	180,15	17,73	0,229
	Kız	14	189,48	16,27	0,215

Elde edilen veriler incelendiğinde 4. ve 5. sınıflarda haftada 2 saat düzenli olarak beden eğitimi derslerini işleyen öğrenciler 5. sınıf öğrencileri ile düzenli beden eğitimi dersi işlemeyen 4. Sınıf öğrencileri arasında anlamlı farklar tespit edilmedi. Her bir sınıftaki öğrencilerde kız ve erkek arasında karşılaştırma yapıldığında 4. Sınıf kız ve erkek öğrenciler arasında vücut ağırlığı, esneklik ve denge verileri anlamlı iken mekikte ise erkek öğrencilerde anlamlı olduğu tespit edilmiştir. 5. sınıf öğrencilerine bakıldığında ise boy ve vücut ağırlığı kız ve erkek öğrencilerde anlamlı bulunmuş, mekikte ise sadece erkek öğrencilerde anlamlı bulunmuştur (p<0,05).

TARTIŞMA

Çocukların düzenli olarak haftalık yapmış olduğu beden eğitimi derslerinin sık yapılması ve derslerin branş hocaları tarafından yaptırılması hareket yeteneklerinin kazanılmasında ve yeteneklerin ilerletilmesinde önemlidir. Bu alanda derslerin amacına ulaşmada beden eğitimi ders hocalarının yetersiz olması, beden eğitimi dersi yerine diğer derslerin işlenmesi, alan ve materyal eksikliği gibi sebeplerin olumsuz etkilediği düşünülmektedir.

Dersler için uygulanan müfredat programlarındaki beden eğitimi derslerinin öğrenciler üzerindeki fiziksel etkisini araştıran bir çalışmada derslerdeki etkinlerin fiziksel gelişime olumlu yönde etki ettiği belirtilmiştir (KOÇAK & KARTAL , 2003). 8-10 yaş dönemindeki çocuklar gelişim dönemlerinden son çocukluk dönemi içerisinde bulunmakta olup psiko gelişim dönemi sporla ilişkili hareketler evresinde yer almaktadır. Bu döneme ait bedensel yapıdaki değişim çocuğun bedenini daha iyi tanınmasına ve kullanılmasına imkan verir. Dolayısı ile çocuk koordinasyon ile kontrol gerektiren becerilerde büyük aşama sağlar (GÖKMEN, KARAGÜL , & AŞÇI, 1993).

Fiziksel hareketlilik ve beden eğitimi derslerine katılma zamanı etkenlerine bağlı olarak öğrencilerin fiziksel uygunluk seviyelerinin değerlendirilmesi amacı ile Bolu il merkezinden 172, Köln il merkezinden 156 öğrenciyi Eurofit test bataryasında değerlendirmişlerdir. Köln'deki öğrencilerin daha başarılı oldukları belirlenmiş ve bunun sebebininse beden eğitimi dersleri ve serbest zaman

etkinliklerinin nicelik ve nitelik açısından daha iyi olduğuna bağlamışlardır (İMAMOĞLU & ÇOKNAZ, İlköğretim programlarında yer alan beden eğitimi dersleri ile öğrencilerin fiziksel gelişimlerinin araştırılması., 2002). Devamlı oyun ve beden eğitimi dersi alan çocukların kemik ve kas dokularındaki gelişme ile büyümenin uyarıldığı gözlenmektedir. Çocukların gelişimi için önemli olan oyun ve beden eğitimi dersleri eğitim dönemlerinin ilk dönemi olan ilköğretimdeki önemi çalışmalarda bildirilmiştir. Konu ile ilgili yapılan çalışmalarda devamlı olarak fiziksel aktivitelerde bulunan ve bulunmayan çocuklar arasındaki farklılıkların gözlemlendiği bildirilmiştir (TANYERİ , 2001). Çokluk ve ark.'nın (2015) yapmış olduğu çalışmada 8-16 yaşlar arasındaki hafif derecede zihinsel yetersizliği olan çocuklara Özel Beden Eğitimi Programı'nın çocukların benlik algısı düzeylerine olan etkisini araştırmışlardır. Araştırma sonuçlarına göre eğitim programına katılan grubunun Pierre-Harris Benlik Algısı Ölçeğinden aldıkları toplam puanlarının ve alt-test puanlarının yükseldiğini göstermiştir (ÇOKLUK, KIRIMOĞLU, ÖZ, & İLHAN, 2015).

Sonuç: Beden eğitimi derslerinin faaliyetlerinin hem sosyal hemde fiziki açıdan değerlendirmeler yapılması gerekir. Okullarda fiziksel aktiviteye katkı sağlayacak beden eğitimi derslerinin saatlerinin artırılması, uygun ortam ve gereçlerle öğretmen önderliğinde derslerin yapılmalıdır. Böylece düzenli bir şekilde çocuklara sağlanan hareket çocukların fiziksel, psikolojik, motorik ve sosyal özelliklerine katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- alpay, B., Altuğ, K., & Hazar, S. (2008). İlköğretim okul takımlarında yer alan 11-13 yaş grubu öğrencilerin bazı solunum ve dolaşım parametrelerinin spor yapmayan öğrencilerle karşılaştırılarak değerlendirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 22-29.
- Aytaç, Ü. (2003). *Çocukta hareket, oyun gelişimi ve öğretimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Bucher , C., & Koenig, C. (1983). *Method and material for secondary school physical education*. Saint Louis: The C. V. Mossey Company.
- Çamlıyer, H., & Çamlıyer, H. (1999). *Eğitim bütünlüğü içinde çocuk hareket eğitimi ve oyun*. Bornova: Bornova Kitapçısı.
- Çetinkaya, G., & İmamoğlu, G. (2018). Üniversite Spor Eğitimli Öğrencilerin Liderlik Yönelimlerinin Farklı Değişkenlere Göre Araştırılması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 719-725.
- Çokluk, G., Kırmoğlu, H., Öz, A., & İlhan, E. (2015). The Effects of Physical Education and Sports on the Self-Concept of the Children with Mild Mental Disabilities. *International Journal of Science Culture and Sport*, 55-72.
- Ermış, E., Ermış, A., & İmamoğlu, O. (2018). Erişkinlik Aşamasında Öğrencilerde Spor ve Çoklu Zeka İlişkisi. *Turkish Studies Social Sciences*, 589-598.
- Gökmen, H., Karagül , T., & Aşçı, H. (1993). *Psikomotr gelişim*. Ankara: T.C Başbakanlık Gençlik Spor Genel Müdürlüğü.
- Gülüm, V. (2008). Adana ilindeki beden eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim okullarında uygulanmakta olan beden eğitimi öğretim programına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. ADANA: Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Haywood, K., & Getchell, N. (1989). *Life span motor development*. America: Champaign Human Kinetics.

- İmamoğlu, O., & Çoknaz, H. (2002). İlköğretim programlarında yer alan beden eğitimi dersleri ile öğrencilerin fiziksel gelişimlerinin araştırılması. *Atatürk Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5-11.
- İmamoğlu, O., Yamak, B., Çebi, M., & İslamoğlu, İ. (2018). Seçilmiş İlköğretim Öğrencisi Güreşçilerin Bazı Antropometrik ve Motorik Özellikleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1463-1468.
- Karadağ, A., Korkut, S., & Kesim, A. (2012). Çocuk oyun alanları elemanlarına ilişkin ergonomik kriterlerin geliştirilmesi. *18. Ulusal Ergonomi Kongresi Bildiri Kitabı*, (s. 103-110). Gaziantep.
- Koca, F., İmamoğlu, G., & İmamoğlu, O. (2018). Lise Öğrencilerin Spor Durumu ve Cinsiyete Göre Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi. *The Journal of Academic Social Science*, 31-42.
- Koçak, S., & Kartal, A. (2003). İlköğretim öğrencilerinin bir öğretim döneminde fiziksel uygunluk gelişimindeki değişimin incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(1), 53-60.
- Mengütay, S. (1999). *Okul öncesi ve ilkokullarda hareket gelişimi ve spor*. Ankara: Tutibay Yayınları.
- Tanyeri, Y. (2001). İlköğretim I., II., III., IV. ve V. sınıflarında beden ve oyun eğitimine verilen önem. *Atatürk Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 154-156.
- Temel, C., & AVŞAR, P. (2009). *İlköğretim beden eğitimi dersi 1.-8. sınıflar öğretmen klavuz kitabı*. ANKARA: M.E.B. Devlet Kitapları.
- Turgut, H., & Yılmaz, S. (2010). Ekolojik temelli çocuk oyun alanlarının oluşturulması. *III. Ulusal Karadeniz Ormanlık Kongresi*, (s. 1618-1630). Trabzon.
- Tutkun, E., Eyüboğlu, E., & Ağaoğlu, S. (2006). İlköğreÇağı Çocuklarında Antropometrik Ölçümlerle Bazı Fizyolojik Parametrelerin İlişkisi. *9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı*, (s. 521-539). Muğla.
- Türkan, E. (2009). Balıkesir kenti çocuk oyun alanlarının irdelenmesi . Konya: Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Yamak, B., İmamoğlu, O., İslamoğlu, İ., & ÇEBİ, M. (2018). The Effect of Exercise on Body Posture. *Turkish Studies Social Sciences*, 1377-1388.
- Yamaner, F., & İmamoğlu, G. (2018). Sport Performance Colors Power and Effect. *Turkish Studies Social Sciences*, 509-520.
- Yılmaz, S. (2010). Çocuk oyun alanlarının ilköğretim çağındaki kullanıcılarca değerlendirilmesi ve tasarım ilkelerinin belirlenmesi. İstanbul, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.